

KÓRHÁZI GYÓGYSZERÉSZEK XXI. KONGRESSZUSA

SZEGED 2017. április 21-23.

Prof. Dr. Soós Gyöngyvér és Dr. Szabó Csongor

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete 2017. április 21-23. között Szegeden tartotta a Kórházi Gyógyszerészek XXI. Kongresszusát. A háromnapos rendezvényen 28 verbális előadás hangzott el, valamint 22 poszter előadás került bemutatásra. A regisztrált résztvevők száma 385 fő volt. A kongresszus sikeres lebonyolítását 28 cég támogatta és a tudományos programot 14 kiállító cég szakkiállítása egészítette ki, még hasznosabbá és színesebbé téve a rendezvényt.

A szakmai programok technikai háttérét, illetve a kongresszus színvonalas és gördülékeny lebonyolítását a ClubService Kft. biztosította

Pre-kongresszusi továbbképzés

A tudományos program az előző kongresszusok hagyományinak megfelelően - a kongresszus hivatalos megnyitóját megelőző délelőtt - pre-kongresszusi továbbképzéssel indult, melynek témái a Belgyógyászati oxológia, valamint a Reanimáció volt. A felkért előadók a Szegedi Tudományegyetem, SBO főorvosa, Cserjés Andrea, illetve az Országos Mentőszolgálat hódmezővásárhelyi telephelyéről Kovács Károly voltak. Az SBO-ra kerülő betegek bemutatása révén megismerhettük a napjainkban jellemző, életet veszélyeztető állapotokat. Szeged sajátos helyzetéből adódóan, néhány - a migrációt érintő - Magyarországon nem szokványos eset is bemutatásra került (malária, thalassémia, ópium-hiány). A szinten tartó tanfolyamok kötelező anyagát meghaladó részletességű reanimációs bemutató egészítette ki a programot.

Megnyitó ünnepség

A kongresszus ünnepélyes megnyitójára április 21-én 13 órakor a Hotel Forrás Előadótermében került sor. A moderátor szerepét ellátó Dr. Szabó Csongor, a Szervező Bizottság elnökeként köszöntötte Dr. Szökő Éva professzor asszonyt a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökét, a kongresszus fővédnökét, valamint Dr. Révész Piroska professzor asszonyt a Társaság tudományos alelnökét.

Köszöntötte az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet vezető munkatársait, Pálffyné Dr. Poór Rita fősztályvezető asszonyt, valamint Dr. Mike László országos tisztifőgyógyszerész urat.

Köszöntötte Prof. Dr. Botz Lajost a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet februárban megválasztott új elnökét, úgy is, mint az Egészségügyi Szakmai Kollégium Kórházi-Klinikai Gyógyszerészeti Tagozat elnökét.

Köszöntötte a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara Tanulmányi Osztályának volt vezetőjét, Dr. Zsoldos Ferencné gyógyszerész asszonyt, valamint távollétében köszöntötte Prof. Dr. Hohmann Judit dékán asszonyt.

Köszöntötte a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet korábbi elnökeit, a kongresszus védnökeit, Dr. Trestyánszky Zoltán és Dr. Pintye János elnök urakat.

Szeretettel köszöntötte Soós Gyöngyvér professzor asszonyt, a kongresszus Tudományos Bizottsága elnökét és Dr. Higysán Ilona főgyógyszerész asszonyt, az Egészségügyi Szakmai Kollégium Kórházi-Klinikai Gyógyszerészeti Tanács elnökét, a kongresszus főszervezőjét, továbbá a Szervező és Tudományos Bizottság minden tagját, a kongresszus összes támogatóját, előadóját és résztvevőjét.

Az üdvözléseket követően Dr. Szabó Csongor megnyitó beszédében röviden ismertette a korábbi kongresszusok főbb adatait. Elmondta, hogy a kórházi gyógyszerészet fejlődésének bemutatására, az elért szakmai és tudományos eredmények ismertetésére, illetve a hivatásunkat leginkább foglalkoztató kérdések kellő mélységű megvitatására mindig is kiváló alkalmat nyújtottak a kórházi gyógyszerészek - kétévente megrendezésre kerülő – kongresszusai. A jelenlegi kongresszusnak sem volt más célja, mint az elért eredmények bemutatása, az aktuális problémák megvitatása. A XXI. Kongresszus fő témáinak, illetve a rendezvény programjának vázlatos ismertetése után átadta a szót a megjelent díszvendégeknek.

Elsőként Szökő Éva elnök asszony üdvözölte a kórházi gyógyszerészeket, majd Révész Piroska tudományos alelnök asszony szólt elismerően a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságban betöltött hangsúlyos szerepéről.

Ezt követően üdvözlésre átvette a szót Mike László országos tisztifőgyógyszerész úr, aki elmondta, hogy a **kórházi gyógyszerészi tevékenység meghatározó eleme a hazai gyógyszerellátásnak**. Az utóbbi időszak jelentős fejlesztéseinek, beruházásainak köszönhetően lényegesen javultak a szakterület tárgyi feltételei, de kedvező módon változtak a személyi feltételek is, mivel egyre több fiatal választja ezt a nagy felkészültséget igénylő gyógyszerészi szakirányt.

Végezetül Botz Lajos elnök úr köszöntötte a kongresszus résztvevőit. Elmondta, hogy a kongresszus szervezése még az előző elnökség döntésén alapul, illetve az előkészítő munkák oroszán részét is a korábbi vezetés végezte el, azonban a régi és új vezetőség személyi átfedése biztosítékot nyújt a rendezvény zökkenőmentes lebonyolítására.

Kitüntetések

Az üdvözléseket követően kitüntetések átadására került sor. A kórházi gyógyszerészek kongresszusai biztosítják a legmegfelelőbb alkalmat arra, hogy a kórházi gyógyszerészet érdekében kifejtett kiemelkedő szakmai és közéleti munkát abban a közegben jutalmazza a

szakma, ahol igazán értékelni tudják az elvégzett munka mögött lévő valódi teljesítményt. A laudációk felolvasásában Szabóné Dr. Schirm Szilvia alelnök asszony működött közre.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöksége „A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja” díszoklevélben részesítette *Dr. Trestyánszky Zoltán* nyugalmazott főgyógyszerészt a kimagasló színvonalú szakmai, szakmapolitikai és oktató munkája elismeréseként.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöksége „Küttel Dezső Emlékéremet” adományozott *Dr. Szabó Csongor* főgyógyszerész részére, a gyógyszerészet területein kifejtett kiemelkedő szakmai és társasági tevékenysége elismeréseként.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság kitüntetéseit *Prof. Dr. Szökő Éva* elnök és *Prof. Dr. Révész Piroska* tudományos alelnök nyújtotta át.

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet egyik alapítója és első elnöke, Dr. Mohr Tamás tiszteletére 2014-ben alapított emlékérem, a kórházi gyógyszerészet felemelkedését, hazai és nemzetközi elismertetését aktívan szolgáló, kiemelkedő szakmai és közéleti teljesítmény elismeréseként adományozható. A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet elnöksége „Mohr Tamás Emlékéremmel” tüntette ki *Dr. Pintye János* nyugalmazott főgyógyszerészt, címzetes egyetemi docenst, a kórházi gyógyszerészet hazai és nemzetközi fejlődésének jelentős előmozdításáért.

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet elnöksége az intézeti gyógyszerészetet támogató szakemberek munkájának elismerésére 2001-ben alapított „Kórházi Gyógyszerészetért Emlékéremmel” tüntette ki *Joseph Prielt*, az Euromedic Pharma Zrt. vezérigazgatóját és *Dr. Putz Pál* szakgyógyszerészt, a Richter Gedeon Nyrt. Belföldi Értékesítési Osztályának vezetőjét.

A MGYT Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete 1981-ben alapította a Dávid Lajos Emlékéremet, mely a kórházi gyógyszerészek legrangosabb szakmai elismerése. A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet elnöksége - az MGYT elnöksége jóváhagyásával – „Dávid Lajos Emlékéremet” adományozott *Dr. Paku Magdolna* főgyógyszerész-helyettes, *Dr. Pregun Istvánné dr. Báncsi Margit* szakgyógyszerész, valamint *Dr. Horváth László* szakgyógyszerész kollégáknak, kiemelkedő és példaértékű munkájukért.

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet által adományozott kitüntetések *Prof. Dr. Botz Lajos*, a KGYSZ jelenlegi és *Dr. Szabó Csongor*, a KGYSZ korábbi elnöke adta át a díjazottaknak.

A kitüntetett kollégáknak szívből gratulálunk és nagyon jó egészséget kívánunk a további sikeres munkájukhoz!

Tudományos program

A nyitó ünnepséget követő rövid technikai szünet után elkezdődött a tudományos program. A kongresszus központi terápiás területe a kardiológia volt, ez „keretezte” a tudományos programot, azaz az első két szekció és a záró ülés szak kardiológiai problémákkal foglalkozott.

A szívelégtelenség kezelésének történeti összefoglalását hallgathatták meg a résztvevők Zámolyi Károly főorvos, a Magyar Kardiológus Társaság korábbi elnökének előadásában. Az új lehetőséget jelentő neprilizin támadáspontú szer, a sacubitril a szívizom autofágia pozitív befolyásolásával fejt ki hatását, ezért a következő előadó, Tábi Tamás az autofágiát, mint alapvető sejtélettani jelenséget járta körül.

A szívizom elégtelen vérellátásából fakadó kórképek, az ischaemiás szívbetegségek (ISZB), amelyek háttérben leggyakrabban a coronariák atherosclerosis áll. Klinikai megjelenési formái a krónikus ischaemiás szívbetegség, az acut coronaria szindrómák, a hirtelen szívhalál és az ischaemiás szívelégtelenség. A kezelés célja a súlyos cardiovascularis események megelőzése, valamint az ISZB okozta tünetek enyhítése. A koszorúérbeteg életkilátásait egyértelműen javító szerek: statinok, trombocita aggregáció gátlók, ACE-gátlók és postinfarctusos vagy szívelégtelen betegeknek a béta-blokkolók. Ezeket a problémákat, lehetőségeket Korsós Anita, a SZTE Intenzív Terápiás Klinika munkatársa prezentálta.

A szívelégtelenség és az ISZB kezelési palettáján egyaránt kiemelkedő jelentőségű az orális antikoaguláns teápia. A nem K vitamin - NOAC - típusú készítmények pontos terápiás helyének kijelölése, az előnyök és hátrányok számbavétele napjaink forrongó kardiológiai témája. Erről győzte meg a hallgatóságot Kancz Sándor, az Országos Kardiológiai Intézet főorvosa.

A gyógyszerészek aktív szerepvállalásának szakmai támogatása, a hatékony és biztonságos antikoaguláns terápia megvalósítás érdekében 2014-ben alakult egy nemzetközi szakértői munkacsoport: International Pharmacists for Anticoagulation Care Taskforce (iPACT), amelynek Magyarország is az alapítói közé tartozik. A munkacsoport eddigi tevékenységéről Viola Réka számolt be.

A gyógyszerek kardiológiai mellékhatásainak ismerete alapvetően fontos a napi terápiás gyakorlatban: a QT megnyúlást miatt piacról kivont készítmények mellett számos különböző terápiás területen gyakran alkalmazott szerek esetében lehet ilyen nem kívánt jelenségre számítani. Benkő Ria referátuma ezt a problémát járta körül. Lakatos Linda a NSAID-ok kardiológiai nem kívánatos hatásainak feltérképezésére irányuló u.n. SOS projekt eddigi eredményeiről számolt be. Végül egy teljesen új gyógyszer csoport, a melanoma malignum célzott terápiájában használt BRAF és MEK inhibitorral kezelt betegeknek tapasztalt nem kívánt kardiológiai mellékhatásokat mutatott be Makó Sarolta.

A hiperurikémia, mint kardio-vascularis rizikó faktor, az utóbbi időben egyre többször hangsúlyozott tétel. Ez a tény állhat a magyarországi jelentősen megnövekedett allopurinol fogyasztás háttérben, bár az alkalmazás racionalitása számos esetben kérdőjeles. Klinikai betegek egy kohorszán végzett elemzéssel járult hozzá Matuz Mária a jelenség megvilágításához.

A pulmonaris arterias hypertensio (PAH) primer formája gyermekeknél elsősorban congenitalis vitiumokhoz (CV) társulva fordul elő. Szekunder módon, felnőtteknél szívűtetet követően léphet fel. A terápiás eszköztár hasonló és rendkívül költséges, ezért rendkívül fontos a folyamatos, multidiszciplinális párbeszéd a hatékony, biztonságos és egyben

költségtakarékos terápia megvalósításában. Haraga Viktória és Molnár Gabriella tárta fel a pediátriai, illetőleg felnőtt betegek optimalizált ellátásának lehetőségét.

Zárásként visszatérve a szívelégtelenség kezeléséhez, Leprán István professzor az angiotenzin-receptor blokkoló és neprilysin gátló kombinációs kezelés (ARNI) típusú kezelés hatásmechanizmusának, előnyeinek, hátrányainak elemzésével foglalkozott, végighaladva a kombinációs kezelés kidolgozásáig vezető út főbb állomásain.

A Szervezet kongresszusain – a szimpóziumoktól eltérően - egy-egy terápiás terület áttekintése mellett, a kórházi gyógyszerészet aktuális, gyakorlati kihívásainak megbeszélésre Fórumokat szervezünk. A kongresszus keretében három ilyen típusú programra került sor:

A Szakmapolitikai Fórum I. keretében az EAHP által is szorgalmazott kérdésekről beszéltek kollegáink. Először az 2016. évi Academy Seminar-on részt vett kollegák számoltak be az ott hallottakról - kórházi gyógyszerügyi minőségügy, gyógyszerregisztráció elvárt gyakorlata -, hiszen az EAHP Szemináriumok általános küldetése szerint, a résztvevők kötelesek az ott hallottakat a kiküldő szervezet tagjai részére továbbadni.

A szemináriumi beszámolókat követően az EAHP Brüsszeli állásfoglalás, kompetencia térkép gyógyszerésztár menedzsmentre vonatkozó bizonyos pontjainak érvényesülését járta körül a fórum. A kollégáink köréből felkért referálók, az alábbi területeken érvényesülő tapasztalataikat osztották meg a hallgatósággal:

1. A kórházi gyógyszerésztár, főgyógyszerész intézményi pozíciója, különös tekintettel a menedzsmenttel való kapcsolatra - Hutyáné Somogyi Aranka
2. A kórházi gyógyszerésztár osztályokkal / részlegekkel való együttműködése és közvetlen beteg-kapcsolatai – Juni Emília
3. Gyógyszerterápiás Bizottság működése, formulárium menedzsment - Hornyák Judit
4. A gyógyszerésztár minőségbiztosítási rendszere, különös figyelemmel a rizikó felmérés tervezésére - Kovács Zsuzsa
5. Szakmai továbbképzés: tervek / lehetőségek a főgyógyszerész és a beosztottak számára - Buchholcz Gyula

A Szakmapolitikai Fórum II. - a kórházi gyógyszer beszerzési utakkal foglalkozott. A beszerzést hazai jogrendünk szigorúan szabályozza, tehát valamennyi kórházi gyógyszerésztár köteles a „kiszabott” utakat járni. Ezeken az utakon meghatározó szereplő a finanszírozó, a nagykereskedő és végül, de nem utolsósorban a kórházi főgyógyszerész. A „kerekasztal” körül ők foglaltak helyet és tartották vitaindítójukat:

1. *Finanszírozó*: a speciális finanszírozási technikák – tételes, külön-keret, egyedi méltányosság – elvi háttere, lehetőségei - Bidló Judit (NEAK)
2. *Nagykereskedő*: a kórházi gyógyszerellátást alapvetően biztosító közbeszerzési eljárások és speciális finanszírozási technikák alapján történő gyógyszer szállítási kérdések – Kovácsné Putnoki Katalin (EuroMedic Pharma)

Főgyógyszerészek:

3. Általános ellátás közbeszerzései - Hankó Balázs
4. Tételes elszámolású szerek – Zimmermann Katalin és Kuti Klaudia,
5. Egyedi méltányosság, off label alkalmazások - Bodó Gabriella, Szűcs Attila és Herczeg Petra

A harmadik Fórum az Ifjúsági Állandó Bizottság szervezésében zajlott, melynek keretében az ifjú kollégák számoltak be lehetőségeikről, majd felvázolták további terveiket. Mindhárom fórumon az elvárásnak megfelelő élénk párbeszéd alakult ki.

A már vázolt központi téma mellett lehetőség volt minden egyéb, a kórházi gyógyszerészet területét érintő kutatási eredmény bemutatására. Az egyéb területekről 22 poszter és 6 szóbeli előadás hangzott el (témák I. Supplementum). Hagyományinkhoz híven poszter-verseny is „zajlott”. Az egyes győztesek jutalma, különböző szakmai konferenciákon való részvétel lehetősége.

A nyertes poszterek és szerzőik:

1. Matuz Mária & mtsai:

Protonpumpa gátló használat kórházi betegek körében; Miért? - alkalmazási „oknyomozás” pontprevalencia vizsgálattal

2. Szalai Gábor & mtsai:

Közepes/hosszú szénláncú triglicerideket (MCT/LCT) tartalmazó propofol emulziók fizikai kompatibilitási vizsgálata krisztalloidokkal

3. Pázmány Péter & mtsai:

Osztályos klinikai gyógyszerészi tapasztalatok Tatabányán

Az előzőekben leírtak mellett a kongresszust támogató cégek közül a Sanofi, a GSK, a Nutricia, az Ecolab-Hygiene, a Mediwings és a UCB - a kórházi gyógyszerészek számára érdekes új terápiás területek bemutatására kértek fel orvos vagy gyógyszerész előadókat, mely témák tovább színesítették, egyértelműen támogatták a program sikerét (I. Supplementum).

Az üléstermi hozzászólások és a folyosói beszélgetések azt sugallták, hogy a választott témák és azok előadása révén jól hasznosítható üzenetek születtek.

A nagy érdeklődéssel kísért értékes, de rendkívül szoros szakmai programot követően az első este „Fogadás”, a második este jó hangulatú „Zenés-táncos vacsora” zárta a napot. A kongresszus szervezői bíznak benne, hogy a kongresszus szakmai és társasági programjain egyaránt jól érezte magát minden tisztelt résztvevő.

